

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind ratificarea Protocolului nr. 15 la Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, încheiat la Strasbourg la 24 iunie 2013 și semnat de România la 24 iunie 2013

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la data de 4 noiembrie 1950 (în continuare, Convenția), în forma amendată și completată prin Protocoalele la aceasta nr. 2, 3, 5, 8, 11 și 14, prevede la art. 19 înființarea Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare, Curtea), misiunea instanței europene fiind de a asigura respectarea angajamentelor ce decurg pentru Înaltele Părți Contractante, atât din Convenție, cât și din protocoalele adiționale. Statele părți la Convenție au obligația de a recunoaște oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Convenție și de a asigura o cale de atac efectivă în fața unei instanțe naționale oricărei persoane ale cărei drepturi și libertăți au fost încălcate. Curtea interpretează Convenția într-un mod autentic. De asemenea, aceasta asigură protecție persoanelor ale căror drepturi și libertăți nu sunt garantate la nivel național.

Reforma Curții a devenit un subiect central în cadrul Consiliului Europei (CoE), identificarea unui cadru instituțional optim de funcționare a Curții fiind apreciată ca vitală, având în vedere numărul crescând de cereri adresate acesteia.

În contextul lucrărilor referitoare la măsurile de reformă și pentru a da curs anumitor dispoziții din Declarația adoptată cu ocazia Conferinței la nivel înalt privind viitorul Curții, organizată la Brighton (Marea Britanie) în aprilie 2012, Comitetul Miniștrilor a înșărcinat Comitetul Director pentru Drepturile Omului

	(CDDH) cu întocmirea unui proiect de protocol de modificare a Convenției. Proiectul a fost adoptat de către CDDH în cadrul reuniunii din 27–30 noiembrie 2012 și prezentat ulterior Comitetului Miniștrilor. Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, la solicitarea Comitetului Miniștrilor, a adoptat Avizul nr. 283 (2013) privind proiectul de Protocol în data de 26 aprilie 2013. Comitetul Miniștrilor a examinat proiectul și a decis adoptarea acestuia cu titlul de Protocolul nr. 15 la Convenție la data de 16 mai 2013. Protocolul a fost deschis spre semnare la data de 24 iunie 2013, la Strasbourg. România a semnat acest Protocol prin domnul secretar de stat Bogdan Aurescu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe la data de 24 iunie 2013, la Strasbourg. Protocolul nr. 15 va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data la care toate Înaltele Părți Contractante la Convenție și-au exprimat consimțământul de a fi legate prin Protocol. Protocolul intră în categoria tratatelor încheiate la nivel de stat, în înțelesul art. 19 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, forma de exprimare a consimțământului statului român de a deveni parte fiind ratificarea.
1¹ În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora. Nu este cazul.	
2. Schimbări preconizate	Protocolul vizează includerea în preambulul Convenției a unei referiri la principiul subsidiarității și a marjei de apreciere, modificarea condițiilor de vârstă pentru judecătoria Curții, modificarea condițiilor privind desesizarea Camerei în favoarea Marii Camere prin eliminarea posibilității părților de a se opune desesizării, reducerea la patru luni a termenului de sesizare a Curții și modificarea criteriului de admisibilitate privind prejudiciul minim. Astfel, la finalul preambulului Convenției, s-a adăugat un considerent nou, cuprinzând o referire la <i>principiul subsidiarității și la doctrina marjei de apreciere</i>, scopul acestuia fiind de a consolida

transparența și accesibilitatea acestor caracteristici ale sistemului Convenției și de a păstra consecvența cu doctrina marjei de apreciere, astfel cum a fost dezvoltată de Curte în jurisprudența sa.

Cu privire la *vârsta judecătorilor Curții*, a fost introdusă condiția ca toți candidații să aibă vârsta de cel mult 65 ani la data la care lista de trei candidați este prezentată Adunării Parlamentare, conform rolului acesteia de alegere a judecătorilor, în temeiul art. 22 din Convenție. Scopul modificării este de a permite unor judecători cu înaltă calificare să își exercite funcția pe întreaga durată a mandatului de 9 ani și de a consolida astfel coerența compunerii Curții. Limita de vârstă aplicată în temeiul alin. 2 al art. 23, în formularea anterioară intrării în vigoare a prezentului Protocol, avea ca efect imposibilitatea unor judecători experimentați de a-și încheia mandatul. S-a considerat că nu mai este necesară impunerea unei limite de vârstă, ținând seama de faptul că mandatul judecătorilor nu mai poate fi reînnoit.

Art. 30 din Convenție a fost modificat astfel încât părțile să nu mai aibă posibilitatea de a se opune *desesizării unei camere în favoarea Marii Camere*. Scopul acestei măsuri este de a contribui la asigurarea caracterului coerent al jurisprudenței Curții, care și-a declarat intenția de a modifica Regulamentul (art. 72) astfel încât camerele să fie obligate să se desesizeze în favoarea Marii Camere în cazul în care intenționează să se abată de la jurisprudența consacrată și accelerarea procedurii în fața Curții în cauzele care ridică o problemă gravă privitoare la interpretarea Convenției sau aPROTOCOALELOR sale sau care pot conduce la o îndepărtare de la jurisprudența existentă.

În ceea ce privește *condițiile de admisibilitate*, și anume, *termenul pentru introducerea cererilor*, acesta se reduce de la 6 luni la 4 luni, termenul începând cu data deciziei interne definitive în care trebuie introdusă cererea prin care este sesizată Curtea. Dezvoltarea unor tehnologii de comunicare mai rapide, pe de o parte, și durata echivalentă a termenelor de recurs în vigoare în

	statele părți la Convenție, pe de altă parte, au constituit argumente în favoarea reducerii acestui termen. Criteriul <i>prejudiciului important</i>, eliminându-se condiția examinării corespunzătoare a cauzei de către o instanță națională. Se menține cerința de a examina temeinicia cererii dacă respectarea drepturilor omului o impune. Modificările aduse Convenției prin adoptarea Protocolului nr. 15 sunt benefice, fiind măsuri eficiente pentru simplificarea procesării numeroaselor cereri aflate pe rolul Curții și pentru creșterea eficienței mecanismului convențional. Astfel, reducerea termenului de sesizare a Curții la patru luni este o măsură care va simplifica procesarea unora dintre cererile inadmisibile introduse și va reduce numărul cererilor introduse speculativ. Prin simplificarea respingerii ca inadmisibilă a unei cauze, în temeiul criteriului prejudiciului minim, ca urmare a eliminării condiției de examinare corespunzătoare a acesteia de către instanțele naționale se lărgeste sfera de aplicare a acestui criteriu prin includerea unor cauze cu miză insignifiantă privind în principal accesul la justiție în temeiul art. 6 din Convenție. Simplificarea procedurii de desesizare a unei camere în favoarea Marii Camere, prin eliminarea dreptului de opoziție, este menită să diminueze riscul de divergență jurisprudențială la nivelul instanței europene. Introducerea condiției ca persoanele alese în funcția de judecător să nu aibă mai mult de 65 de ani la data începerii mandatului, care înlocuiește limita actuală de vârstă de 70 de ani pentru exercitarea funcției de judecător este menită să asigure exercitarea în întregime a mandatului de judecător. Modificările tehnice aduse de Protocolul nr. 15 contribuie la eficientizarea activității Curții, în special prin soluționarea mai rapidă a cauzelor speculative sau cu miză insignifiantă. Pentru România, aplicarea Protocolului nr. 15 va permite o soluționare mai rapidă a unor cauze, contribuind astfel la eficientizarea relației dintre Curte și partea română.
3. Alte informații	

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
1.¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
3. Impactul social	Nu este cazul.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din	-	-	-	-	-	-

care:						
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ; a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate 2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Prevederile actului normativ nu se referă la domeniile de activitate aflate în coordonarea consiliilor interministeriale permanente.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Prezentul proiect de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 254/2014.
6. Alte informații	Nu este cazul.

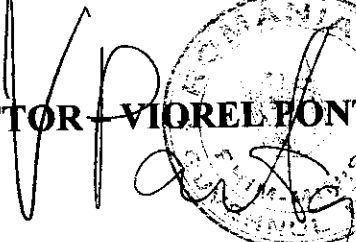
Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe, secțiunea „Transparență decizională”, împreună cu instrumentul de motivare, respectând prevederile legale în vigoare cu privire la transparența decizională în administrația publică și la accesul la informațiile de interes public (Legea nr. 52/2003).
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competentelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

VICTOR VIOREL PONTA